

Branche informatie

2009

Branche-informatie
sociale werkgelegenheid
en arbeidsintegratie

Cedris

Brancheorganisatie sociale werkgelegenheid & arbeidsintegratie

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Personen	7
3. Wachtlijst	15
4. Instroom en ontwikkeling Wsw	17
5. Financiën	19
6. Conclusies	24
Bijlage:	
Schematische indeling van de werkladder Wsw	26

Cedris

Brancheorganisatie sociale werkgelegenheid & arbeidsintegratie

Voorwoord

Er komt minder geld, het aantal mensen dat we moeten helpen blijft hetzelfde, hun problemen blijven even groot. Uiteindelijk gaat dit onherroepelijk ten koste van de mensen waar we dit voor doen, de mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. En dus ook een beetje ten koste van ons allemaal. Want het is een maatschappelijk belang om deze mensen verder te helpen.

Dit klemt des te meer, nu uit de cijfers die hier voor u liggen blijkt dat de economische crisis niet onopgemerkt aan de bedrijven in de sociale werkvoorziening voorbij is gegaan. De financiële situatie van bedrijven is verslechterd. Het is lastiger opdrachten binnen te halen, het is lastiger plekken te vinden op de gewone arbeidsmarkt voor mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. De crisis en haar gevolgen voor de overheidsfinanciën roepen natuurlijk wel de vraag op of het allemaal niet wat minder kan. Kan het niet wat efficiënter?

Natuurlijk is het goed hierover na te denken. Elk bedrijf, en zeker bedrijven die afhankelijk zijn van geld van de overheid, hebben de dure plicht zich voortdurend af te vragen of met 'dezelfde euro' niet betere resultaten gehaald kunnen worden. De branche-informatie die nu voor u ligt, is ook bedoeld om hierover rekenschap en verantwoording af te leggen.

De bezuinigingen zoals ze nu op de sector afkomen, blote bezuinigingen zonder visie, hebben echter een averechts effect. De bezuinigingen gaan ten koste van de ontwikkeling van mensen. Ze gaan ten koste van structuur en arbeidsritme met alle kwalijke gevolgen van dien. En we spannen het paard achter de wagen: straks als we iedereen op de arbeidsmarkt weer nodig hebben, zullen we méér moeten investeren om mensen weer aan de slag te helpen.

En dat terwijl de kansen er wel liggen. Want opvallend aan de cijfers is dat de bedrijven in de sociale werkvoorziening er ondanks de crisis in zijn geslaagd weer meer mensen dan het afgelopen jaar bij gewone werkgevers aan de slag te krijgen. Juist onder dit moeilijke gesternte wordt de expertise van de bedrijven in de sociale werkvoorziening zichtbaar. Ook nu weten zij hun opdracht om mensen over de volle breedte van de onderkant van de arbeidsmarkt verder te helpen waar te maken.

Ir. J.M. Leemhuis-Stout
Voorzitter Cedris

Lijst van gebruikte afkortingen

AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
CAO	Collectieve Arbeids Overeenkomst
PGB	Persoonsgebonden budget
SW	Sociale Werkvoorziening
Wajong	Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
WAO	Wet op de Arbeids Ongeschiktheidsverzekering
WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
WWB	Wet Werk en Bijstand

1. Inleiding

De 91 leden van Cedris richten zich op het begeleiden van mensen naar zo regulier mogelijk werk. Daarbij gaat het om Wsw'ers (ruim 100.000), maar ook om andere doelgroepen zoals mensen met een bijstandsuitkering of Wajong'ers (ruim 56.000 trajecten). Kortom, steeds grotere groepen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt maken gebruik van de mogelijkheden en expertise van SW-bedrijven. Activeren, opleiden en integreren zijn kernactiviteiten.

Al jaren laat de brancheorganisatie voor sociale werkgelegenheid en arbeidsintegratie een bedrijfsvergelijkend onderzoek uitvoeren. Cedris vindt het namelijk belangrijk dat er een juist beeld bestaat van wat de sector doet voor de verschillende doelgroepen aan de onderkant van de arbeidsmarkt, welke middelen worden ingezet en wat daarvan de sociale en financiële resultaten zijn. Voor u ligt de verkorte weergave daarvan.

De opzet van het onderzoek en de rapportage is gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Aan de basis daarvan lag de behoefte van Cedris om de gegevensverzameling te vereenvoudigen en daarmee het beslag op de respondenten te verminderen en de respons te verhogen. Met de 82 ingevulde vragenlijsten en een respons van 90% lijkt die opzet geslaagd.

Bij het maken van de nieuwe opzet is gestreefd naar zoveel mogelijk continuïteit ten opzichte van voorgaande jaren. Desondanks kan een aantal gegevens niet op dezelfde wijze worden gepresenteerd. Daar waar dat verantwoord is, zijn gegevens uit voorgaande onderzoeken gebruikt voor het inzichtelijk maken van de ontwikkeling in de tijd.

Tabel 1. Aantal personen Wsw

Aantal personen Wsw	2009	2008	2007	2006
Wsw-gesubsidieerde medewerkers (personen)	103.750	102.738	100.100	98.120

Tabel 2. Aantal arbeidsjaren Wsw

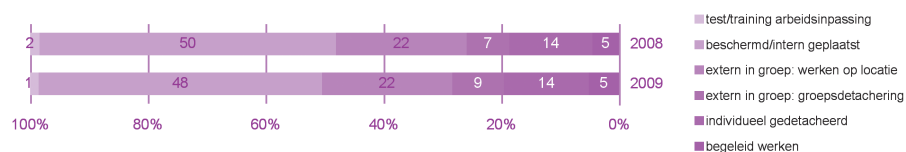
Aantal arbeidsjaren Wsw	2009	2008 ¹
Wsw-medewerkers (arbeidsjaren)	91.611	91.411

¹ Bronnen: De bron voor de data over 2008 is het Publiek Overzicht Resultaten (POR) Wsw van het ministerie van SZW. De data over 2009 zijn afkomstig uit het Cedris bedrijfsvergelijkend onderzoek.

Tabel 3. Aantal Wsw-medewerkers (personen) naar treden op de werkladder

Categorie werkladder	2009		2008	
Begeleid werken	5.337	5%	4.641	5%
Individueel gedetacheerd	14.940	14%	14.511	14%
Extern in groep: groepsdetachering	9.081	9%	7.405	7%
Extern in groep: werken op locatie	22.976	22%	22.784	22%
Beschermd/intern geplaatst	49.919	48%	51.733	50%
Test/training arbeidsinpassing	1.496	1%	1.665	2%
Totaal	103.750	100%	102.738	100%

Figuur 1. Verdeling over de werkladder (personen)

2. Personen

Sprekend over personen zijn drie categorieën van belang: de Wsw-gesubsidieerden, de personen uit overige doelgroepen met een afstand tot de arbeidsmarkt en de ongesubsidieerde professionals die werkzaam zijn in het bedrijf.

2.1 Wsw-gesubsidieerde medewerkers

Aantal medewerkers

Tabel 1 geeft een overzicht van het aantal Wsw-gesubsidieerde medewerkers met een SW-dienstverband per ultimo van het jaar. Het betreft Wsw-gesubsidieerd personeel en Wsw-geïndiceerden op de wachtlijst met een boventallig dienstverband conform de CAO Wsw. Aan het eind van 2009 waren er 103.750 medewerkers, 1000 meer dan voorgaand jaar. Er is sprake van een stijging ten opzichte van 2008, zij het een lichtere stijging dan in de voorgaande jaren.

In tabel 2 wordt de doelgroep Wsw-gesubsidieerden uitgedrukt in arbeidsjaren (voorheen standaardeenheden). Het aantal arbeidsjaren is lager dan het aantal medewerkers omdat er ook in deeltijd wordt gewerkt. De taakstelling van het rijk voor de sector van 90.804 arbeidsjaren is ruim gehaald.

Verdeling over de werkladder

Wsw-gesubsidieerden kunnen worden verdeeld over de werkladder, een categorisering van de verschillende vormen waarin Wsw-gesubsidieerden werk kunnen verrichten. De werkladder bestaat uit zes treden, oplopend van test/ training, arbeidsinpassing en beschut werken binnen de muren van het SW-bedrijf tot werken in dienst van een reguliere werkgever (begeleid werken).

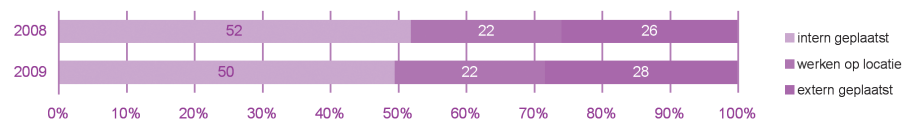
In tabel 3 staan de aantallen Wsw-medewerkers verdeeld naar de categorieën van de werkladder. De groep die buiten werkt neemt toe (begeleid werken, gedetacheerden).

De verdeling van personen over de werkladder is in figuur 1 weergegeven in percentages. Ten opzichte van 2008 is het aandeel personen dat beschermd werkt gedaald van 50% naar 48%. Het aandeel in groepsdetachering is gestegen van 7% naar 9%. >>

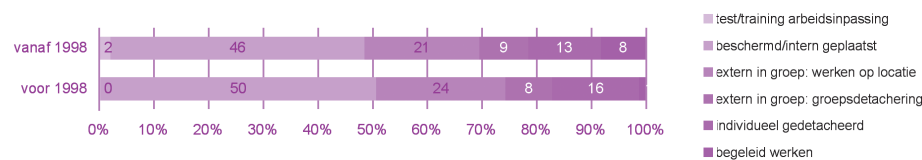
Tabel 4. Aantal Wsw-medewerkers (personen) volgens 3 x 1/3 principe

Categorie 3 x 1/3	2009		2008	
Extern geplaatst	29.359	28%	26.556	26%
Werken op locatie	22.976	22%	22.784	22%
Intern geplaatst	51.415	50%	53.398	52%
Totaal	103.750	100%	102.738	100%

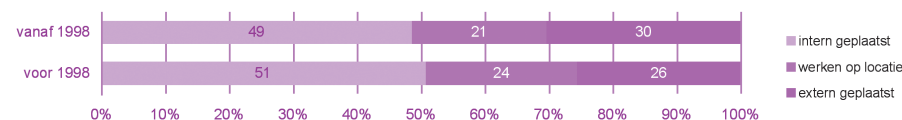
Figuur 2. Verdeling volgens 3 x 1/3 principe

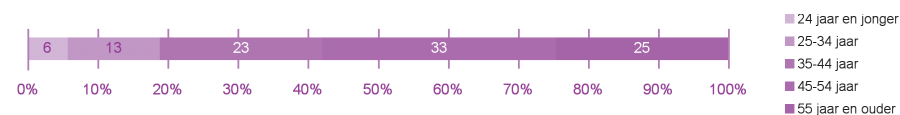
Figuur 3. Verdeling Wsw-medewerkers voor en na 1998 (2009)

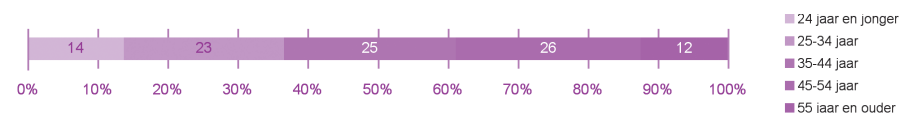
Figuur 4. Verdeling Wsw-medewerkers voor en na 1998 volgens 3 x 1/3 principe (2009)

Figuur 5. Wsw-medewerkers in 2009 naar leeftijdscategorie (%)

Figuur 6. Wsw-medewerkers in begeleid werken (2009) naar leeftijdscategorie (%)

Verdeling 3 x 1/3

De sector hanteert het zogenaamde 3 x 1/3 principe. Daarbij wordt gestreefd naar een sectorbrede verdeling waarin minimaal eenderde van de doelgroep werkt bij reguliere werkgevers, eenderde werkt op locatie buiten het SW-bedrijf en maximaal eenderde binnen het SW-bedrijf.

Verdeling voor en na 1998 over de werkladder

De doelgroep die voor 1998 is geïndiceerd heeft een indicatie voor onbepaalde tijd gekregen. Na de wijziging van de wet in 1998 is de indicatie Wsw aangescherpt en voor bepaalde tijd ingesteld, waardoor de kenmerken van de groep na 1998 afwijken van de doelgroep die voor 1998 is geïndiceerd.

In figuur 3 wordt de verdeling van het aantal medewerkers over de werkladder weergegeven, gesplitst naar de doelgroep van voor 1998 en na 1998. Van de groep van voor 1998 werkt een kwart van de medewerkers bij een reguliere werkgever; 24% werkt op locatie (bijvoorbeeld groen, schoonmaak). Van de groep van na 1998 werkt 30% bij een reguliere werkgever. In figuur 4 wordt de verdeling weergegeven volgens het 3 x 1/3 principe.

Verdeling naar leeftijdscategorie

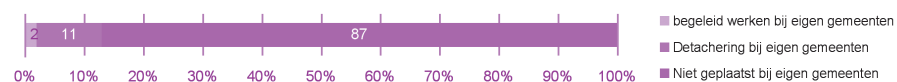
In figuur 5 is de verdeling naar leeftijd van de populatie Wsw-medewerkers weergegeven. Eind 2009 is 6% van de medewerkers 24 jaar of jonger. De grootste groep bevindt zich in de leeftijdscategorie van 45-54 jaar (33%). Een kwart van de populatie is 55 jaar en ouder.

Voor de medewerkers in begeleid werken laat de leeftijdsverdeling een ander beeld zien. In deze categorie van de werkladder is de leeftijdsopbouw jonger. 14% van de medewerkers in begeleid werken is 24 jaar of jonger. De groep ouder dan 55 jaar is 12%. >>

Tabel 5. Aantal extern geplaatste medewerkers naar type opdrachtgever in 2009

Type opdrachtgever	Aantal
Begeleid werken bij eigen gemeenten	598
Detachering bij eigen gemeenten	3.235
Niet geplaatst bij eigen gemeenten	25.525
Totaal	29.359

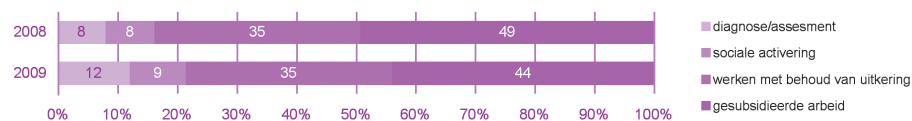
Figuur 7. Verdeling extern geplaatste medewerkers naar type opdrachtgever in 2009 (%)

Tabel 6. Aantal trajecten overige doelgroepen (aantal lopende trajecten, ongeacht begin- en einddatum)

	2009	2008
Aantal trajecten	56.585	50.483

Figuur 8. Soort traject overige doelgroepen (%)

Verdeling naar type opdrachtgever

In figuur 7 wordt de verdeling van extern geplaatste personen in procenten weergegeven. 13% is geplaatst bij gemeenten uit het eigen verzorgingsgebied.

2.2 Overige doelgroepen

Naast de Wsw-gesubsidieerde medewerkers werken in het SW-bedrijf ook andere doelgroepen van regelingen, zoals de WWB, WIA, Wajong, AWBZ et cetera. Deze doelgroepen zijn in dit onderzoek samengevat onder de noemer overige doelgroepen.

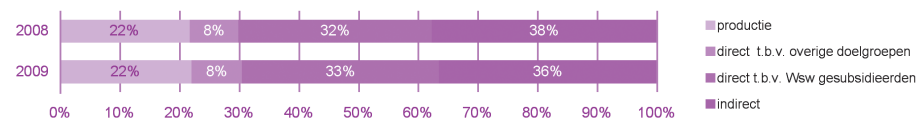
In het gehele jaar 2009 hebben 56.585 trajecten gelopen voor overige doelgroepen (tabel 6). Het geeft een indicatie van de relatieve omvang van deze activiteit ten opzichte van andere jaren.

In het bedrijfsvergelijkend onderzoek is een onderscheid gemaakt in vier soorten trajecten voor overige doelgroepen: diagnose/assessment, sociale activering, werken met behoud van uitkering en gesubsidieerde arbeid. In figuur 8 is de verdeling van de trajecten weergegeven naar soort traject. De grootste categorie is gesubsidieerde arbeid (44% in 2009). Ten opzichte van 2008 heeft een verschuiving plaatsgevonden van het aandeel gesubsidieerde arbeid naar het aandeel trajecten voor diagnose/assessment. >>

Tabel 7. Aantal professionals naar categorie (fte)

Professionals	2009	2008
Indirect	4.068	3.976
Direct t.b.v. Wsw-gesubsidieerden	3.678	3.421
Direct t.b.v. overige doelgroepen	944	852
Productie	2.467	2.305
Totaal	11.157	10.555

Figuur 9. Verdeling van professionals naar categorie (%)

2.3 Professionals

De doelgroepen worden begeleid en gefaciliteerd door ongesubsidieerde professionals van het SW-bedrijf. In dit onderzoek maken we een onderscheid naar professionals die:

- indirect werken (denk aan: bedrijfsleiding en staf);
- direct werken (ontwikkelingsgerichte medewerkers, zoals jobcoaches, consultants, interne opleiders en hiërarchisch leidinggevenden, zoals werkleiders, et cetera);
- productiemedewerkers (werknemers, voormannen en direct omzetgenererend personeel).

De directe medewerkers zijn verder verdeeld naar direct ten behoeve van Wsw-gesubsidieerden en direct ten behoeve van overige doelgroepen.

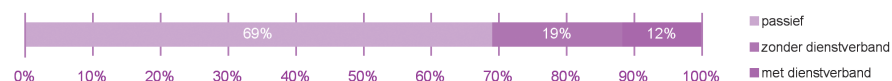
De verdeling over de vier categorieën professionals wordt in figuur 9 in procenten uitgedrukt.

Ongesubsidieerde professionals zijn in de meeste gevallen in vaste dienst bij het SW-bedrijf. Een deel van de professionals bestaat uit extern ingehuurde arbeidskrachten. Zowel voor tabel 7 en figuur 9 geldt dat de formatie professionals is weergegeven inclusief de externe inhuur (7% van de totale formatie).

Tabel 8. Aantal mensen op de wachtlijst

Aantal personen Wsw	2009	2008	2007	2006
Aantal personen	18.718	17.650	19.676	19.545

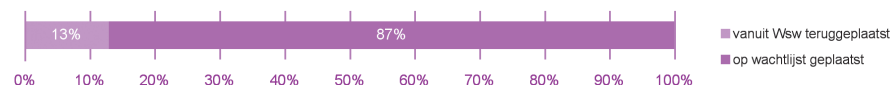
Figuur 10. Status op de wachtlijst

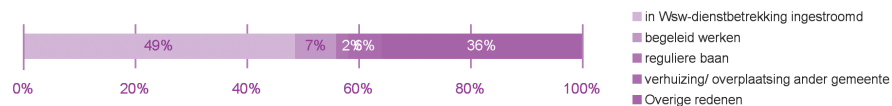
Tabel 9. In- en uitstroom op de wachtlijst

	2009
Instroom	12.085
Uitstroom	10.149
Netto resultaat verloop	1.936

Figuur 11. Instroom wachtlijst naar reden

Figuur 12. Uitstroom wachtlijst naar reden

3. Wachtlijst

Rond de wachtlijst komen de stand van en ontwikkeling op de wachtlijst voor de sociale werkvoorziening aan de orde.

3.1 Stand op de wachtlijst

In 2009 heeft 31% van de mensen op de wachtlijst een alternatief aangeboden gekregen. 12% heeft een tijdelijk dienstverband (niet zijnde een Wsw-dienstverband), 19% een alternatief zonder dienstverband (bijvoorbeeld: werk met behoud van uitkering of een stageplaats). De overige 69% op de wachtlijst heeft geen tijdelijke oplossing naar werk. In 2008 was het aandeel mensen dat een alternatief kreeg aangeboden circa 20%.

Twee derde van de bedrijven (67%) heeft in 2009 een of meerdere mensen op hun wachtlijst een alternatief geboden in de vorm van een tijdelijk dienstverband.

3.2 Ontwikkeling op de wachtlijst

In 2009 kwamen er 12.085 personen op de wachtlijst bij en verdwenen er 10.149 personen van de wachtlijst. SW-bedrijven kunnen soms meer Wsw'ers plaatsen dan waarvoor ze financiering krijgen van het Rijk. Hierdoor is de wachtlijst iets korter geworden. Het nettoresultaat is een toename van 1.936 personen.

Tabel 10. Instroom in de Wsw naar trede van de werkladder (2009)

Werkladder	Aantal	
Begeleid werken	1.192	16%
Individueel gedetacheerd	879	12%
Extern in groep: groepsdetachering	309	4%
Extern in groep: werken op locatie	1.304	17%
Beschermd/intern geplaatst	3.930	52%
Totaal	7.615	100%

Tabel 11. Uitstroom uit de Wsw naar redenen (2009)

Reden	Aantal	
Reguliere baan	113	2%
Andere uitkering	1.393	20%
Overige redenen	5.543	79%
Totaal	7.050	100%

Tabel 12. Mutaties op de werkladder (2009)

Mutaties	Aantal
Omhoog	6.718
Omlaag	5.062
Saldo	1.656

4. Instroom en ontwikkeling Wsw

Mensontwikkeling in de Wsw draait om de in- en uitstroom in Wsw-dienstverband en mutaties op de werkladder.

4.1 In- en uitstroom in Wsw-dienstverband

Instroom in de Wsw

Tabel 10 toont het aantal ingestroomde personen in een Wsw-dienstverband naar trede op de werkladder, na de eventuele test en trainingsperiode die is gebruikt om een diagnose te stellen.

Uitstroom uit de Wsw

De uitstroom uit de Wsw is in tabel 11 uitgesplitst naar redenen van uitstroom. Uitstroom kan verschillende redenen hebben: het aanvaarden van een reguliere baan (zijnde niet begeleid werken) of het verkrijgen van een andere uitkering zoals WAO, WIA of Wajong. Andere redenen voor uitstroom, zoals verhuizing, pensionering en overlijden zijn samengevat onder overige redenen.

Mutaties op de werkladder

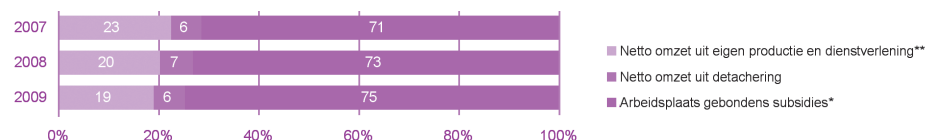
Tabel 12 geeft het aantal personen weer dat in het afgelopen jaar een stap omhoog of een stap omlaag heeft gedaan op de werkladder. Een stap omhoog is een verandering van status richting begeleid werken, een stap omlaag is een verandering in de richting van intern geplaatst en test/training. Dit kan het gevolg zijn van een verslechtering in het ziektebeeld of de handicap van mensen.

Tabel 13. De totale opbrengst van de Wsw-gesubsidieerde medewerkers (x € 1.000)

Opbrengst (x 1.000)	2009	2008	2007
Arbeitsplaatsgebonden subsidies*	€ 2.422.005	€ 2.359.367	€ 2.269.457
Netto omzet uit detachering	€ 203.728	€ 212.547	€ 191.856
Netto omzet uit eigen productie en dienstverlening**	€ 621.566	€ 658.346	€ 720.908
Totaal	€ 3.247.300	€ 3.230.260	€ 3.182.221

* inclusief marge begeleid werken
** inclusief PGB vergoeding

Figuur 13. Verdeling omzet Wsw (%)

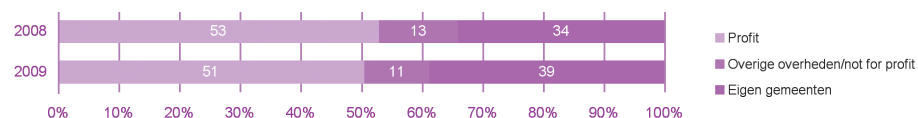
Tabel 14. Opbrengst Wsw per Wsw-arbeidsjaar

Opbrengstsoort	2009	2008
Arbeitsplaatsgebonden subsidies	€ 26.438	€ 25.816
Netto omzet totaal	€ 9.009	€ 9.724

Tabel 15. Opbrengst overige doelgroepen (x € 1.000)

Opbrengstsoort	2009	2008
Arbeitsplaatsgebonden subsidies	€ 109.400	€ 81.551
Opbrengst activiteiten overige doelgroepen	€ 173.578	€ 161.553
Totaal	€ 282.978	€ 243.104

Figuur 14. Verdeling netto omzet naar type opdrachtgevers (%)

5. Financiën

Onder de noemer financiën komen de opbrengsten, de kosten en het financiële resultaat van de SW-sector in beeld.

5.1 Opbrengsten

De opbrengst van SW-bedrijven bestaat hoofdzakelijk uit:

- arbeidsplaatsgebonden subsidies voor de financiering van een arbeidsplaats voor de Wsw of reïntegratie
- de netto omzet² van detachering en
- de netto omzet van productie en eigen dienstverlening.

Hieronder worden de opbrengsten onderscheiden. Daarnaast is er ook sprake van een marge op begeleid werken, doordat een deel van loonkostensubsidies niet wordt doorgegeven aan werkgevers, ter bekostiging van eigen begeleiding en administratie. In tegenstelling tot voorgaande jaargangen van dit onderzoek is dit gegeven voor 2009 niet apart uitgesplitst. De marge begeleid werken is in de opbrengst meegenomen onder de noemer arbeidsplaatsgebonden subsidies.

Onder arbeidsplaatsgebonden subsidies is alleen de subsidie van het rijk meegerekend. Gemeentelijke bijdragen zijn in de berekening van de opbrengst niet meegenomen. Overige opbrengsten zijn hier ook niet meegenomen, maar komen in het resultaatoverzicht wel terug (paragraaf 5.3).

Opbrengst overige doelgroepen

De overige doelgroepen genereren ook opbrengsten voor het SW-bedrijf. Hiernaast worden die apart in beeld gebracht.

Netto omzet naar type opdrachtgever

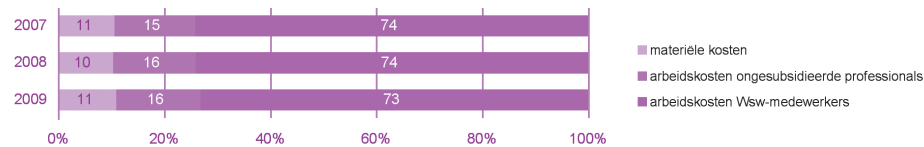
De verdeling van de netto omzet van Wsw-gesubsidieerden en overige doelgroepen over verschillende opdrachtgevers wordt weergegeven in figuur 14. >>

² Onder netto omzet wordt verstaan: de omzet minus de directe kosten voor inkoop van grond- en hulpstoffen en uitbesteed werk.

Tabel 16. De kosten van de Wsw-gesubsidieerde medewerkers (x € 1.000)

Kostensoort	2009	2008	2007
Arbeidskosten Wsw-medewerkers	€ 2.486.003	€ 2.444.381	€ 2.418.896
Arbeidskosten ongesubsidieerde professionals	€ 540.062	€ 513.448	€ 496.363
Materiële kosten	€ 374.023	€ 344.461	€ 347.800
Totaal	€ 3.400.087	€ 3.302.290	€ 3.263.059

Figuur 15. Verdeling kosten Wsw (%)

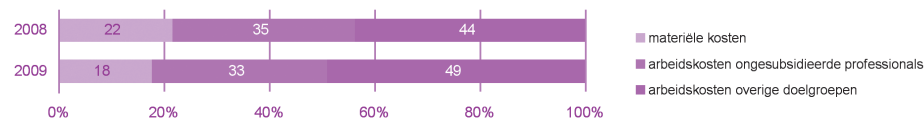
Tabel 17. Kosten Wsw per Wsw-arbeidsjaar

Kostensoort	2009	2008
Arbeidskosten Wsw-medewerkers	€ 27.137	€ 27.293
Materiële kosten	€ 4.083	€ 3.846

Tabel 18. De kosten van de overige doelgroepen (x € 1.000)

Kostensoort	2009	2008
Arbeidskosten overige doelgroepen	€ 119.940	€ 104.223
Arbeidskosten ongesubsidieerde professionals	€ 81.550	€ 82.809
Materiële kosten	€ 43.666	€ 51.865
Totaal	€ 245.156	€ 238.897

Figuur 16. Verdeling kosten overige doelgroepen (%)

5.2 Kosten

De kosten van de SW-bedrijven bestaan hoofdzakelijk uit:

- arbeidskosten voor de doelgroep;
- arbeidskosten voor ongesubsidieerde professionals;
- materiële kosten, zoals huisvesting, productiemiddelen, afschrijvingen, et cetera.

Hiernaast worden de kostensoorten in beeld gebracht voor de Wsw-gesubsidieerde medewerkers en overige doelgroepen. Incidentele kosten en financiële lasten (rentekosten) worden in deze paragraaf niet meegenomen. Zij komen in het resultaatoverzicht (par. 5.3) terug.

Kosten Wsw-gesubsidieerde medewerkers

De totale kosten van de Wsw bedragen in 2009 € 3,4 miljard, een stijging van € 100 miljoen ten opzichte van 2008 (tabel 17). De toename van de kosten is groter dan in 2008. De kosten bestaan voor het grootste deel uit de arbeidskosten van Wsw-medewerkers.

Kosten overige doelgroepen

Het aandeel van de arbeidskosten van overige doelgroepen is aanzienlijk lager, omdat lang niet iedereen in dienst van het SW-bedrijf komt. Het aandeel van de begeleidingskosten (trajectkosten) is voor deze doelgroepen groter dan in de Wsw.

In 2009 bedragen de kosten voor overige doelgroepen € 245 miljoen, een lichte stijging ten opzichte van 2008 van 6 miljoen. De kostenstijging wordt vooral veroorzaakt door een stijging van de arbeidskosten van overige doelgroepen. De kosten voor begeleiding en materiële zaken zijn echter gedaald, waardoor de totale toename beperkt is. >>

Tabel 19. Exploitatieoverzicht (x € 1.000)

Totaal exploitatieoverzicht	2009	2008	2007
Omzet Wsw	€ 3.247.300	€ 3.234.461	€ 3.183.009
Omzet overige doelgroepen	€ 282.978	€ 251.936	€ 200.384
Totale omzet	€ 3.530.277	€ 3.486.397	€ 3.383.393
Kosten Wsw	€ 3.400.087	€ 3.302.290	€ 3.263.059
Kosten overige doelgroepen	€ 245.156	€ 238.897	€ 190.612
Totale kosten	€ 3.645.243	€ 3.541.187	€ 3.453.671
Exploitatieresultaat	€ 114.966-	€ 54.790-	€ 70.277-
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 54.082	€ 28.232	€ 63.402
Saldo incidentele baten en lasten	€ 5.320-	€ 15.892-	€ 29.616-
Bedrijfsresultaat	€ 66.204-	€ 42.450-	€ 36.491-

5.3 Resultaat

Het resultaatoverzicht hiernaast toont voor 2009 een negatief bedrijfsresultaat van € 66 miljoen. Dat is een toename van het verlies van 23,7 miljoen. Opvallend is een aanzienlijke stijging in de kosten op de Wsw-doelgroep, die slechts ten dele wordt gecompenseerd door een bescheiden stijging in de opbrengst. Dit leidt tot een substantieel groter exploitatie-tekort in 2009.

In het resultaatoverzicht zijn gemeentelijke bijdragen buiten beschouwing gelaten. In 2009 betrof dat een bedrag van € 60 miljoen.

6. Conclusies

De beweging van binnen naar buiten, die sinds enige jaren leidraad is in de SW-sector, zet zich ook in 2009 door. Dit ondanks het feit dat de economische tegenwind in financieel opzicht steeds meer zichtbaar wordt. Steeds meer mensen worden buiten de muren van het bedrijf geplaatst; rechtstreeks vanaf de wachtlijst of na het doorlopen van een intern ontwikkelingsproces.

Extern

Werknemers kunnen werken op locatie, maar ook via (groeps)detachering bij een reguliere werkgever aan de slag gaan. Er zit een stijgende lijn in het aantal mensen dat bij zo'n werkgever werkt: in 2009 zijn dat er 15% meer dan in 2008. Ook worden meer mensen in een groep gedetacheerd. Dit aantal stijgt met 23%. In totaal werkt nu de helft van de medewerkers extern. Voor een deel is dat bij gemeenten uit het eigen verzorgingsgebied (13%) of anders bij andere overheidsinstanties of bedrijven.

Een derde van de mensen die instromen in de SW wordt meteen extern geplaatst. Voor de ene helft is detachering aan de orde, voor de andere helft begeleid werken. De gemiddelde leeftijd van mensen die begeleid werken is lager dan die van de overige werknemers. Bijna 40% is jonger dan 35 jaar; bij de rest is dat nog geen 20%. Dit komt mede doordat begeleid werken pas mogelijk is vanaf 1998.

Ontwikkeling

Behalve dat mensen bij instroom direct al zoveel mogelijk extern worden geplaatst is er ook veel aandacht voor de ontwikkeling van mensen naar werk. Dit komt het duidelijkst tot uiting in de stappen die mensen zetten op de zogenaamde werkladder. In 2009 hebben bijna 7.000 werknemers een stap omhoog kunnen zetten. Daarnaast hebben, bijvoorbeeld door verslechtering in het ziektebeeld of handicap, 5.000 werknemers een stap terug moeten zetten op de werkladder.

Het totaal aantal lopende trajecten voor andere doelgroepen dan Wsw'ers is in 2009 met ruim 10% toegenomen en komt daarmee op 56.585. Voor deze mensen wordt een traject gestart, waarbij de doelstelling kan verschillen. Het kan dan gaan om gesubsidieerde arbeid, maar ook om werken met behoud van uitkering, sociale activering of diagnose/assessment. Het aandeel diagnose/assessment is in 2009 met 50% gestegen ten opzichte van 2008.

Het aandeel gesubsidieerde arbeid (niet-Wsw) is wat afgenomen. De meeste trajecten voor andere doelgroepen bestaan ook in 2009 nog steeds uit vormen van gesubsidieerde arbeid (niet-Wsw) en werken met behoud van uitkering.

Wachtlijst

Er is nog steeds een wachtlijst voor plaatsing van bijna 19.000 personen. Na een daling in 2008 met 10% laat 2009 een stijging van 6% zien. Dit ondanks dat in 2009 door gemeenten 800 extra plaatsen zijn gefinancierd bovenop de subsidie voor de landelijke taakstelling. De bedrijven proberen de mensen op de wachtlijst zoveel mogelijk te activeren, om op het moment dat instroom wel mogelijk is een zo soepel mogelijke overgang te realiseren. De middelen daarvoor zijn beperkt, maar desondanks heeft eenderde van de mensen op de wachtlijst een alternatief aangeboden gekregen. Dat kan zijn een tijdelijk (niet-Wsw) dienstverband, werken met behoud van uitkering of een stageplaats.

Professionals

De doelgroepen worden begeleid en gefaciliteerd door professionals van het SW-bedrijf. Ruim 40% daarvan zijn medewerkers die zich bezighouden met de ontwikkeling van de doelgroepmedewerkers.

Financiën

Financieel valt op dat de netto omzet uit eigen productie en dienstverlening wederom is gedaald, al is de daling van 4,5% iets minder groot dan een jaar eerder (8,5%). Aan de ene kant heeft dat te maken met de verschuivende focus van interne naar externe plaatsing. Daarnaast spelen de verslechterde economische omstandigheden een rol. De opbrengst van de begeleiding van overige doelgroepen is nog wel gestegen, namelijk met 7,5% ten opzichte van 2008. Het aandeel van de gemeenten uit het eigen verzorgingsgebied in de netto omzet is in 2009 gestegen tot bijna 40% onder meer ten koste van het aandeel van het bedrijfsleven.

De totale kosten voor de begeleiding van de diverse doelgroepen zijn met bijna 3% gestegen.

In totaal heeft de sector een negatief bedrijfsresultaat van 66 miljoen, een toename van 23,7 miljoen ten opzichte van 2008. De verslechtering van het resultaat voor de Wsw-doelgroep is zodanig dat er, ondanks het wat verbeterde resultaat voor de overige doelgroepen, per saldo een negatieve situatie resteert.

Bijlage: Schematische indeling van de werkladder Wsw

Trede	Aantal personen	Wie is werkgever en welke CAO is van toepassing?	Onder wiens leiding wordt werk uitgevoerd?	Voor wiens rekening en risico wordt werk uitgevoerd?	Bijzonderheden
Regulier	Individueel	Reguliere werkgever - CAO van reguliere werkgever	Reguliere werkgever	Reguliere werkgever	Zonder Wsw-subsidie of loonkostensubsidie via gemeente of UWV
Begeleid Werken/ werken met loonkostensubsidie bij reguliere werkgever	Individueel	Reguliere werkgever - CAO van reguliere werkgever	Reguliere werkgever	Reguliere werkgever	Met behulp van loonkostensubsidie (op grond van Wsw of gefinancierd via gemeente of UWV)
Individuele detachering	Individueel	SW-bedrijf - CAO Wsw	Reguliere werkgever	Reguliere werkgever	Inleenvergoeding
Groepsdetachering	Groep van minimaal 3 personen	SW-bedrijf - CAO Wsw	Reguliere werkgever - er kan wel (werk) begeleiding worden geboden vanuit SW-bedrijf.	Reguliere werkgever	Inleenvergoeding
Werken op locatie	Individueel of groep	SW-bedrijf - CAO Wsw	SW-bedrijf	SW-bedrijf	Betaling voor opdracht
Beschut intern	Individueel	SW-bedrijf - CAO Wsw	SW-bedrijf	SW-bedrijf	Betaling voor opdracht
Test en training	Individueel	SW-bedrijf - CAO Wsw	SW-bedrijf	SW-bedrijf	Nog niet definitief in te delen op werkladder

Colofon

Met deze brochure wil Cedris iedereen die geïnteresseerd is in de cijfers van de branche sociale werkgelegenheid en arbeidsintegratie op een toegankelijke manier informeren en op de hoogte brengen van de trends die de brancheorganisatie ziet.

Deze brochure is een korte samenvatting van een rapport van KplusV organisatieadvies. Dat rapport bevat de weerslag van een bedrijfsvergelijkend onderzoek onder SW-bedrijven dat in opdracht van Cedris is uitgevoerd.

Tekst en redactie: KplusV organisatieadvies i.s.m. Cedris

Ontwerp: Vormix, Maarssen

Druk: Stimio Consultants Drukwerk & Design, Tiel

Oktober 2010

Cedris

Koningin Wilhelminalaan 3

3527 LA Utrecht

Postbus 8151

3503 RD Utrecht

T 030 - 290 68 00

F 030 - 290 68 99

info@cedris.nl

www.cedris.nl